

Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện Quy chế dân chủ tại Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng

Đỗ Thị Ngát*

*Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng TP.Hồ Chí Minh

Received: 27/11/2023 Accepted: 3/12/2023 Published: 8/12/2023

Abstract: The article presents the role of implementing democratic regulations in building Ly Tu Trong College and the current status of implementing democratic regulations in schools. Originating from the requirement to build Ly Tu Trong College more and more “humane, creative, developed and sustainable”, the author focuses on presenting solutions to improve the effectiveness of implementing civil regulations owner in school.

Keyword: Democracy, Regulation, Ly Tu Trong College

1. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy “Đễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong” [1,267] và muốn phát huy được sức mạnh của nhân dân thì phải thực hiện phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”. Điều này đúng trên mọi khía cạnh của công việc, của mọi ngành nghề trong đó có giáo dục. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng trong quá trình hình thành và phát triển luôn chú ý đến xây dựng và thực hiện QCDC ở trường, bởi đây chính là nguồn lực nội sinh giúp trường phát triển mạnh mẽ và bền vững. Tuy nhiên, trong quá trình xây dựng và thực hiện dân chủ tại trường đôi lúc vẫn còn thiếu khách quan, thiếu sự công bằng, một số cán bộ còn cố chấp, chưa tôn trọng; một số giảng viên, nhân viên còn thụ động. Xuất phát từ tầm quan trọng của việc thực hiện dân chủ đối với sự phát triển của nhà trường, bài viết trình bày các giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện QCDC tại trường hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò thực hiện Quy chế dân chủ (QCDC) đối với xây dựng trường CĐ Lý Tự Trọng

Góp phần nâng cao ý thức và năng lực làm chủ của mỗi cá nhân trong nhà trường. Quá trình thực hiện QCDC là quá trình giáo dục nâng cao phẩm chất chính trị, xây dựng ý thức trách nhiệm, tính tự giác trong thực hiện dân chủ, chấp hành kỷ luật của cán bộ - giảng viên - nhân viên và SV (CBGVNVSV). Từ đó, giúp cho mỗi cá nhân xác định được quyền và nghĩa vụ của bản thân, chủ động hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà tổ chức giao phó.

Góp phần phát huy tối đa tiềm năng, sức sáng tạo của đội ngũ CGBGVNVSV đóng góp vào chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước liên quan đến công việc của nhà trường; Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cán bộ - viên chức – người lao động; Các nội quy, quy chế

của trường... Trong quá trình dạy học, dân chủ sẽ làm thay đổi thái độ học tập của SV, giúp SV học với tinh thần tự giác, tích cực tham gia tranh luận cùng tập thể, phát huy tính chủ động, độc lập trong nhận thức của SV.

Góp phần xây dựng các khoa, phòng ban, trung tâm vững mạnh. Các khoa, phòng ban phát huy tốt dân chủ sẽ tập hợp được đông đảo ý kiến đóng góp của mỗi cá nhân, nâng cao ý thức tự giác, tinh thần nhiệt huyết trong xây dựng tổ chức, mang lại hiệu quả cao trong công việc.

Góp phần xây dựng nền nếp, trật tự, kỷ cương trong mọi hoạt động của nhà trường, chủ động phòng ngừa, ngăn chặn và chống các hành vi tham nhũng, lãng phí, quan liêu, phiến hủ, xóa bỏ tình trạng chuyên quyền độc đoán, thực hiện nhiệm vụ phát triển giáo dục phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng và luật pháp Nhà nước.

2.2. Thực trạng thực hiện QCDC ở trường Cao đẳng Lý Tự Trọng

2.2.1. Việc thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật Nhà nước

Nhà trường đã thực hiện tốt nhiệm vụ giáo dục chính trị tư tưởng, tuyên truyền phổ biến pháp luật của Nhà nước đầy đủ, kịp thời đến từng đơn vị và toàn thể người lao động. Tất cả các văn bản có liên quan đến người lao động đều được gửi lên hệ thống Eoffice. Ngoài ra, trường cũng mở lớp Bồi dưỡng Chính trị hè cho toàn thể CGBGVNVSV; Phát động Hội thi “Học sinh SV thành phố với Pháp luật”, triển khai thực hiện các văn bản của UBND TP Hồ Chí Minh, Sở GD&ĐT, Sở LĐ TB&XH...

2.2.2. Thực hiện Nghị quyết Hội nghị CB, CN, VC

Nhà trường đã phối hợp với Công đoàn để triển khai thực hiện tốt các hoạt động đúng theo Nghị quyết của Hội nghị cụ thể: giám sát các chỉ tiêu, kế hoạch

năm học; chỉ cho chế độ phân phối phúc lợi trong năm học; đẩy mạnh các phong trào thi đua, các cuộc vận động của ngành, đơn vị; tổ chức các đợt nghỉ mát hè; tập trung chỉ đạo các khoa, đội ngũ giáo viên tích cực đổi mới PPDH, phương thức KT&ĐG hoạt động GD&ĐT...

2.2.3. Tiếp dân, tiếp nhận đơn thư phản ánh, kiến nghị, khiếu nại và tố cáo: Nhà trường có phân công cho các phòng ban tiếp nhận thông tin góp ý, thông tin phản hồi của CBGVNVSV và phụ huynh. Ban lãnh đạo trường luôn lắng nghe và tạo điều kiện cho toàn thể CBGVNVSV đóng góp ý kiến xây dựng nhà trường: hàng tuần Hiệu trưởng đều có lịch tiếp CBGVNVSV; hàng năm đều có lịch gặp gỡ, đối thoại giữa Ban giám hiệu và cán bộ chủ chốt của trường với cán bộ lớp, cán bộ đoàn thanh niên, hội SV; tổ chức hội nghị CB CC, VC và tổ chức gặp mặt CBGVNV hàng năm.

2.2.4. Việc thực hiện chế độ chính sách

Nhà trường đã xây dựng quy chế, nội quy chế độ làm việc, tiêu chí đánh giá rõ ràng. Công tác mua sắm tài sản, trang thiết bị đều thực hiện đúng qui trình, có chứng từ đầy đủ rõ ràng. Công tác thi đua, khen thưởng được đảm bảo đúng tiến độ theo yêu cầu của thành phố. Kỷ cương, nề nếp trong giảng dạy, làm việc được thực hiện theo đúng qui định. Bên cạnh những kết quả đạt được như vậy thì việc thực hiện dân chủ của nhà trường vẫn còn một số hạn chế cần khắc phục:

Một số cán bộ, giáo viên trong quá trình lãnh đạo, giảng dạy vẫn còn mang tính áp đặt, độc đoán, thiếu dân chủ. Giải quyết công việc đôi khi còn mang cảm tính, thiếu khách quan. Một số CBGVNVSV chưa mạnh dạn tham gia đóng góp ý kiến để xây dựng tập thể, chưa dám đấu tranh với những sai phạm của đội ngũ cán bộ, nhà giáo.

Ban thanh tra nhân dân của nhà trường với chức năng giám sát, kiến nghị nhưng việc kiểm tra giám sát đôi lúc còn lệ thuộc vào sự chỉ đạo. Tổ chức Công đoàn trong quá trình hoạt động có lúc còn bị động, phụ thuộc, chưa thể hiện rõ vai trò là tổ chức đại diện chăm lo bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho CBGVNV.

2.3. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện QCDC tại trường CĐ Lý Tự Trọng TP.HCM

2.3.1. Nâng cao nhận thức và năng lực thực hành dân chủ cho toàn thể CB, GV, NV và sinh viên

Đây là giải pháp có ý nghĩa quan trọng hàng đầu, quyết định đến sự phát triển bền vững của nhà trường. Bởi vì, chỉ khi nào nhận thức được đầy đủ quyền làm chủ của mình thì khi đó mỗi cá nhân mới phát huy được hết tài năng, sức sáng tạo của bản thân, góp phần xây dựng nhà trường. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Đã có quyền hạn làm chủ thì phải làm tròn nghĩa vụ

của người làm chủ” [2, tr479]. Như vậy, để nâng cao nhận thức và năng lực thực hành dân chủ cho toàn thể CBGVNVSV, trước hết phải giáo dục làm sao cho CBGVNVSV hiểu được sự cần thiết phải thực hiện dân chủ, chế độ quy định của đơn vị, quyền lợi và nghĩa vụ của công dân. Trên cơ sở đó hình thành và phát triển cho CBGVNVSV nhu cầu làm chủ và nhu cầu sống làm việc có kỷ luật. Việc nâng cao ý thức, năng lực làm chủ của CBGVNVSV đồng nghĩa với việc xây dựng ý thức trách nhiệm, thái độ tích cực chủ động trong thực hiện và chấp hành các yêu cầu phát huy dân chủ, tăng cường kỷ luật trong trường học.

Để thực hiện hiệu quả các nội dung trên đòi hỏi nhà trường cần vận dụng linh hoạt các biện pháp giáo dục như: thường xuyên tổ chức quán triệt nắm chắc các Chỉ thị, Nghị quyết, hướng dẫn về thực hiện QCDC cơ sở gồm: Chỉ thị số 30/CT-TW của Bộ chính trị, Nghị định số 04/2015/NĐ-CP, Thông tư số 11/2020/TT-BGDĐT; tổ chức các buổi sinh hoạt chuyên đề, hội thảo, thông qua các buổi diễn đàn thanh niên về dân chủ, thông qua các cuộc thi nâng cao nhận thức cho CBGVNVSV... Đồng thời khuyến khích, cổ vũ CBGVNVSV học tập những gương người tốt, việc tốt về thực hiện dân chủ và chấp hành kỷ luật ở các tập thể trong nhà trường

2.3.2. Phát huy vai trò lãnh đạo, quản lý của Đảng ủy, Ban Giám hiệu

Tiếp tục hoàn thiện quy chế thực hiện dân chủ trong nhà trường và triển khai thực hiện luật dân chủ sơ sở hiện hành. Gương mẫu, đi đầu trong thực hành dân chủ; chỉ đạo, xem xét, xử lý kịp thời những cá nhân có hành vi cản trở việc thực hiện dân chủ và người có hành vi trả thù, trù dập khi CBGVNVSV và phụ huynh thực hiện khiếu nại, tố cáo; kịp thời báo cáo với cơ quan có thẩm quyền giải quyết những vấn đề không thuộc thẩm quyền giải quyết của mình.

Chú trọng hơn nữa trong việc tạo ra môi trường làm việc bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ, tôn trọng ý kiến và thực hành dân chủ nhằm tạo điều kiện để CBGVNVSV phát huy hết tiềm năng sáng tạo của bản thân. Lắng nghe ý kiến phản ánh, phê bình của cán bộ, viên chức, người lao động.

Tăng cường kiểm soát quyền lực của các khoa, phòng ban như giao nhiệm vụ có kiểm tra giám sát lẫn nhau để phòng ngừa, chủ động phát hiện, kịp thời xử lý nghiêm các sai phạm trong công tác quản lý, lãnh đạo.

Thường xuyên nắm bắt tư tưởng, dư luận của CBGVNVSV và phụ huynh, cung cấp thông tin hoạt động điều hành trên các lĩnh vực công tác, thông tin thời sự, nhân sự... một cách công khai.

2.3.3. Xây dựng môi trường dân chủ để thực hành và phát triển dân chủ

- Tạo điều kiện cho CBGVNV quyền nắm bắt thông tin liên quan đến quyền và nghĩa vụ của bản thân như: Chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước liên quan đến cán bộ, viên chức, người lao động, việc giải quyết chế độ chính sách, quyền lợi đời sống vật chất, tinh thần cho CB, VC, người lao động và SV; Kinh phí hoạt động hàng năm do ngân sách Nhà nước cung cấp và các nguồn tài chính khác; Kết quả thanh tra, kiểm tra giải quyết khiếu nại, tố cáo trong nội bộ nhà trường; Các nội quy, quy chế của trường...

- Tạo điều kiện cho CBGVNV tham gia giám sát việc sử dụng kinh phí hoạt động, chấp hành chính sách, chế độ quản lý và sử dụng tài sản, cơ sở vật chất của trường; thực hiện chế độ, chính sách của Nhà nước về quyền và lợi ích của CBGVNVSV trong trường; giải quyết các khiếu nại, tố cáo trong nội bộ nhà trường.

- Tạo điều kiện để phụ huynh và SV được biết, tham gia đóng góp ý kiến về những quy định của trường đối với người học; Kết quả giảng dạy học tập, kết quả thi tốt nghiệp, thi học sinh giỏi; Chủ trương kế hoạch tổ chức cho người học phấn đấu gia nhập các tổ chức đoàn thể trong nhà trường; Việc tổ chức giảng dạy, học tập, rèn luyện hoạt động ngoại khóa trong nhà trường có liên quan đến người học...

- Tạo điều kiện cho CBGVNVSV sử dụng các phương tiện thông tin thuận lợi để thực hiện quyền làm chủ của mình. Các phương tiện thông tin là công cụ hữu hiệu để phát huy và nâng cao chất lượng đấu tranh loại bỏ tiêu cực đòi hỏi phải đấu tranh kiên quyết để loại trừ các quan điểm, hành vi, lối sống tiêu cực, thiếu dân chủ. Ngoài ra cần tăng cường sự tin cậy, thái độ tôn trọng lẫn nhau, xóa bỏ sự hiềm khích đố kỵ và thái độ phân biệt đối xử. Qua đó có thể khẳng định, trong môi trường dân chủ, nơi mà các CBGVNVSV được thực hành trọn vẹn các quyền, nghĩa vụ được pháp luật bảo vệ thì sẽ tạo hiệu ứng rất tích cực. Từ đó sẽ góp phần xây dựng trường ngày càng vững mạnh, vươn xa.

2.3.4. Nâng cao vai trò của Ban thanh tra nhân dân và các đoàn thể trong nhà trường

- Đối với Ban thanh tra nhân dân: Cần đổi mới tổ chức và hoạt động nhằm nâng cao năng lực tổ chức và hiệu quả hoạt động, trước hết là nêu gương «người tốt việc tốt» về phát huy quyền làm chủ ở trong nhà trường; đổi mới công tác tuyên truyền chính sách, chủ trương, pháp luật về thực hiện quyền làm chủ của CBGVNVSV trong lĩnh vực giáo dục; xây dựng kế hoạch, nội dung thanh tra, kiểm tra phù hợp với tình

hình thực tế từng năm, phối hợp chặt chẽ với công đoàn và các khoa trong nhà trường để thực hiện tốt kế hoạch đề ra, có đánh giá rút kinh nghiệm kịp thời trong quá trình thực hiện, ngăn ngừa tối đa việc thiếu dân chủ hoặc dân chủ chỉ mang tính hình thức; tăng cường thực hiện dân kiểm tra đối với các hoạt động phát huy quyền làm chủ ở các khoa, phòng ban...

- Đối với công đoàn: Xây dựng cơ chế và các hình thức để CBGVNV được bàn bạc và tham gia ý kiến, lấy ý kiến đối với các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước liên quan đến quyền và lợi ích của người lao động trong lĩnh vực giáo dục; phát động phong trào quần chúng để phát huy tính tích cực, sáng tạo và tinh thần làm chủ của CBGVNV. Mở rộng các hình thức tổ chức phát huy quyền làm chủ để CBGVNV trong khuôn khổ pháp luật; cần thể hiện tốt hơn nữa trong việc bảo vệ quyền lợi của công đoàn viên.

- Đối với Đoàn thanh niên, Hội SV: Cần có sự phối hợp chặt chẽ hơn nữa với các khoa, giáo viên chủ nhiệm để vận động SV tích cực tham gia các hoạt động phong trào, qua đó phát huy tiềm năng, sức sáng tạo của SV; tích cực tham gia đề xuất với nhà trường những chính sách liên quan đến SV, tiếp tục vận động các nguồn đóng góp từ các nhà tài trợ, doanh nghiệp để chăm lo tốt hơn nữa đời sống vật chất, tinh thần cho những SV có hoàn cảnh khó khăn và SV đạt thành tích cao trong học tập, rèn luyện; đa dạng hóa các hình thức để SV tham gia đóng góp ý kiến xây dựng trường, lớp.

3. Kết luận

Trường CĐ Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh là ngôi trường vinh dự mang tên anh hùng Lý Tự Trọng. Đến với trường CĐ Lý Tự Trọng TP. Hồ Chí Minh SV sẽ được học tập trong môi trường đầy đủ và tốt nhất, tham gia những sân chơi bổ ích, lành mạnh và hơn thế nữa đó chính là việc được đào tạo tác phong chuyên nghiệp, tính kỷ luật và đạo đức nghề nghiệp cho mỗi SV trước khi ra trường. Nâng cao hiệu quả của thực hiện QCDC trong nhà trường là nhiệm vụ lâu dài, cần có sự chung sức của toàn thể đội ngũ CBGVNVSV nhà trường góp phần xây dựng nhà trường ngày càng phát triển mạnh mẽ và bền vững.

Tài liệu tham khảo

1. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập, tập 8*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội
2. Hồ Chí Minh (1996), *Toàn tập, tập 10*, NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội
2. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng (2022), *Báo cáo những thành công năm học 2021 – 2022*
3. Trường Cao đẳng Lý Tự Trọng (2022), *Quyết định về việc ban hành Quy chế thực hiện dân chủ trong Nhà trường*.